



**STRATEGII ANTITERORISTE REALISTE,  
CHEIA SUCCESULUI COMBATERII ACTELOR TERORISTE  
MODERNE**

**REALISTIC ANTI-TERRORISM STRATEGIES,  
THE KEY OF SUCCESS FOR COMBATING MODERN  
TERRORIST ACTS**

*General (r) prof. univ. dr. Anghel Andreescu\**

**Rezumat:** Răspunsul la amenințările teroriste este dat de politicile și strategiile comune de securitate și de procedurile de cooperare ale UE și ONU.

**Cuvinte-cheie:** Strategii antiteroriste, terorism modern, SUA, UE, România, coordonatorul UE, antiterorism.

**Abstract:** The response to terrorist threats is given by the security common policies and strategies and by the EU and ONU cooperation procedures.

**Keywords:** Anti-Terrorism Strategies, modern terrorism, USA, EU, Romania, the Coordinator of EU, Anti-Terrorism.

**E**venimentele teroriste din 11 septembrie 2001, care au avut loc în SUA, au rămas în memoria colectivă ca ziua unei catastrofe de mare amploare, ziua în care umanitatea a înțeles că va începe un lung război împotriva violenței teroriste și că nimic nu va mai fi ca înainte.

Evenimentele teroriste care au urmat la Madrid, Londra, Beslan, Moscova, Paris, Copenhaga, Tunis, etc. au confirmat din nefericire această dramă a zilelor noastre, fenomenul terorist reprezentând o realitate a lumii contemporane pe care dreptul internațional nu-l acceptă, marile puteri îl reprimă, organismele internaționale îl condamnă și totuși terorismul ia amploare în continuare.

„Omenirea se confruntă cu un conflict al emoțiilor în care Occidentul așîșează o cultură a fricii iar lumea musulmană o cultură a umilinței. În ambele cazuri avem de-a face cu o strategie de acțiune bazată pe frică, o frică de celălalt, de viitor, de pierdere a identității.”<sup>1</sup>

Terorismul poate deveni o amenințare și mai importantă dacă în actele teroriste s-ar folosi arme de distrugere în masă. De aceea, securitatea internațională

\* Prof. univ. dr., Universitatea Bioterra, email: rector@bioterra.ro.

<sup>1</sup> Cristian Barna, *Jihadul în Europa*, Editura Top Form, București, 2000, pag. 134.



se va confrunta în continuare cu diversele forme de existență și de manifestare a terorismului.

Ca orice fenomen de actualitate terorismul are și vulnerabilități care trebuie identificate și exploatate în scopul prevenirii și combaterii acțiunilor teroriste. De menționat și avantajul de care profită teroriștii, care pot avea chiar cetățenie americană, britanică sau franceză etc., trăiesc printre noi, se comportă aparent normal, sunt greu de identificat înainte de a se manifesta cu rezultatele știute sau chiar de a se înrola în armata Statului Islamic sau Al-Qaeda.

De asemenea, menționăm că terorismul nu este doar răul care se abate asupra planetei, chiar mai mult este adesea fanatismul obsesiv al puterii, al răzbunării, al uciderii, împotriva oricăror legi, chiar împotriva Coranului, Cartea Sfântă a acestora. De aceea, fenomenul trebuie foarte bine investigat, analizat, cunoașterea mecanismelor, a izvoarelor etc., în vederea anihilării cauzelor, limitării efectelor chiar anihilării totale dacă este posibil.

Religia islamică este în creștere rapidă, ajungând la 1/5 din populația lumii și în cele mai sărace state ale lumii: Sudan, Pakistan, India, Nigeria, Mali, Tanzania etc., ajungând să fie a doua religie a lumii și a Europei.

Privind sărăcia și tendințele fenomenului terorist sunt evidențiate și alte constatări îngrijorătoare:

- o jumătate din populația globului trăiește cu 2\$/zi;
- 1,5 miliarde de oameni malnutriți;
- 90% din totalul bolilor sunt din statele aflate în curs de dezvoltare;
- boli noi în Congo, Angola, Uganda, Somalia, Mali etc.;
- în statele sărace (Pakistan, Somalia etc.) organizațiile teroriste musulmane oferă hrană, asistență medicală etc. dar recrutează pe viitorii teroriști;
- rețelele de crimă organizată, droguri, terorism sunt prezente, mai ales în zonele cele mai sărace ale lumii;
- comerțul este controlat în totalitate în statele sărace de către organizațiile teroriste;
- 5 miliarde de săraci pe Terra.

Organizațiile teroriste, conduc comerțul, recrutează armate, dirijează bănci, investesc în multe domenii. Osama bin Laden a fost un expert în aceste domenii și altele.

Analiza facilităților de care profită teroriștii de orice orientare ar fi aceștia (islamică, marxistă declarată, naționalistă) devine baza stabilirii unor strategii realiste, cu efecte pe termen scurt, mediu și îndepărtat.

În consecință, este necesar de avut în vedere: organizarea, selecția, pregătirea recruților în vederea devenirii unor „martiri adevărați”, a unor eroi gata să ajungă în Raiul promis de imami și Coran. Terorismul a devenit o meserie ca oricare alta



„ba chiar dintre cele mai căutate în viitorul nu prea îndepărtat”, după cum și „securitatea persoanei va fi o marfă prețioasă, deci trebuie îngrijită, protejată, administrată dacă vrem să supraviețuim.”<sup>2</sup>

Țintele s-au diversificat, se vizează daune materiale și umane cât mai mari și un important impact mediatic cât mai deosebit.

Inamicul declarat este peste tot, printre noi, iar Occidentul, SUA, lumea civilizată este uneori prea ușor penetrabilă, globalizarea ajutându-i pe viitorii teroriști.

Valurile de violență anti-creștină au crescut în Orient în mod deosebit, în Asia de Est, din lumea musulmană în general, iar Europa devine pe zi ce trece o pepinieră de recrutare a islamiștilor pentru Al-Qaeda și Statul Islamic în prezent.

Improvizatiile de început în organizarea, pregătirea și modul de executare a acțiunilor teroriste s-au perfecționat continuu, sursele de finanțare nu au fost încă stopate, însăși acțiunile Statului Islamic dovedesc o perfecționare în folosirea de tehnici și armament modern, muncă de culegere de nivel înalt al informațiilor, cu țeluri mărețe, precum Califatul Mondial, iar avantajele din punct de vedere juridic, operativ, financiar, al securității etc. le conferă organizațiilor teroriste posibilități deosebite de a-și desfășura acțiunile lor în numele democrațiilor din SUA și UE în mod deosebit.

Medierea, înțelegerea este spulberată de cuvintele fostului Emir al Al-Qaeda, Osama bin Laden, care aprecia că „în toată istoria Islamului nu există un singur exemplu de conviețuire pașnică între Islam și Occident”<sup>3</sup>.

Bătălia pentru viitor va fi câștigată cu idei și nu cu bombe, arme și economie.

„Cel mai important eșec a fost unul al imaginației, noul tip de terorism al grupării Al-Qaeda a reprezentat o noutate pentru instituțiile guvernului SUA, care nu au fost pregătite să le înfrunte.”<sup>4</sup>

Întrebarea decurge de la sine: care este soluția pentru contractarea și contracararea acestui fenomen contemporan, terorismul islamic? Eliminarea numai prin forță nu este posibilă, teritoriul vast nu poate fi controlat, alte state dețin arma nucleară, dar religia musulmană este în extindere, idem populația musulmană.

Una dintre soluții este stabilirea unor strategii realiste în combaterea pe termen lung a terorismului în câștigarea sufletelor musulmanilor, mai ales a celor moderați, cum precizează Francis Fukuyama, deși fiecare conflict/luptă împotriva terorismului își are propriile caracteristici.

---

<sup>2</sup> James Cont, *Provocările viitorului. Principalele tendințe care vor reconfigura lumea în următorii: 5, 10, 20 de ani.*, Editura Polirom, București, 2010, pag. 246.

<sup>3</sup> Idem pct. 2, pag. 211.

<sup>4</sup> Dumitru Chican, *Jihad sau drumul spre Djana*, Editura Corint, București, 2011, pag. 231.



Unele strategii antiteroriste sunt definite în Manualul Armatei SUA ca „operațiuni care includ măsuri ofensive luate pentru a preveni, descuraja, anticipa și răspunde împotriva terorismului”<sup>5</sup>.

Strategiile antiteroriste se schimbă în funcție de natura amenințării, de tipul Al-Qaeda sau al acțiunilor împotriva Statului Islamic, deci să fie flexibile la schimbările care apar.

Politica fără concesiilor instituită de președintele Bush, după evenimentele din 11 septembrie 2001 nu mai este în totalitate de actualitate așa cum au evoluat tendințele în domeniu, pe plan internațional. Evoluția acțiunilor antiteroriste a fost un proces lent, influențat și de modificarea naturii terorismului internațional, de noile progrese în tehnologia militară, după 11 septembrie 2001, chiar dacă înainte de 11 septembrie președintele Clinton ordonase atacul cu rachete de croazieră, cu o precizie aproape de 100%, ghidate să lovească bazele Al-Qaeda din Afganistan, ca răspuns la atacurile cu bombă din 1998, asupra ambasadelor americane din Kenya și Tanzania.

Au urmat apoi atacuri cu rachete de croazieră în Sudan, asupra unor presupuse fabrici suspecte de legături cu Al-Qaeda, precum și alte atacuri folosind dronele în uciderea punctuală a unor lideri teroriști importanți, așa cum a procedat și Putin în Cecenia prin localizarea telefonului la care vorbea liderul cecen. Lupta împotriva terorismului actual este un fenomen complex, care implică forțe specializate, tehnici de ultimă generație, resurse imense financiare și umane, muncă de înaltă calificare pe informații.

După Strategia de luptă antiteroristă a SUA din anul 2002, în decembrie 2003, Consiliul European a adoptat Strategia europeană de securitate, unde terorismul este principala amenințare la adresa securității UE.

În martie 2010, Consiliul European a adoptat o nouă Strategie de Securitate „către un model european de securitate”, unde a prevăzut terorismul, ca cel mai mare risc și amenințare la adresa securității europene, dintre cele nouă menționate. De fapt este socotită ca o Strategie a secolului XXI, unde cooperarea este esențială, domeniile de activitate ale UE se completează și consolidează, iar Europa menționată ca un model de securitate, cu principii și valori de apărare.

Răspunsul la amenințările comune este dat de politicile și strategiile de securitate, de instrumentele de cooperare, mai ales: schimburile de informații, anchetele comune, eficiența organizațiilor Europol, Eurojust și Frontex, mecanismele de evaluare.

Orientările strategice, în număr de zece, întregesc modelul european de securitate, mai ales în ce privește: schimbul de informații; cooperarea operațională

<sup>5</sup> *US Army Field Manual*, 2006, pag. 4.



și judiciară; gestionarea integrată a frontierelor supuse din ce în ce mai mult la presiunea imigranților; prevenirea și anticiparea pericolelor; încrederea reciprocă.

SUA au adoptat în august 2011, Strategia de apărare împotriva Al-Qaeda „Ofertarea de autonomie partenerilor locali în prevenirea extremismului violent din SUA”, care prevede: eliminarea ideologiei violente și a multor lideri chiar Al-Qaeda; ajutorul comunităților musulmane, deci o modalitate de sprijin a Guvernului Federal al SUA de către comunitățile locale care pot identifica mai ușor problemele, pot da răspunsuri adecvate, o cooperare mai bună în punerea în aplicare a programelor guvernamentale de integrare a imigranților, implicarea civilă, protejarea drepturilor civile și servicii sociale.

Ultima formă a unei Strategii de Securitate Națională a SUA a fost prezentată de președintele Barack Obama la începutul anului 2015. Principalele amenințări grave au rămas: terorismul, schimbările climatice grave și amenințările cibernetice. Lupta împotriva Statului Islamic (ISIS) rămâne ca o mare prioritate, în contextul amenințării teroriste din multe state ale lumii.

Strategia Națiunilor Unite de combatere a terorismului din septembrie 2006, a stabilit pilonii de acțiune:

- măsuri care trebuie să stabilească ce anume contribuie la răspunderea terorismului;
- măsuri de prevenire și combatere a terorismului;
- măsuri de construire a capacităților statale de a preveni și combate terorismul;
- măsuri de respectare a drepturilor omului și supremația legii.

Strategia stabilește 15 măsuri concrete de identificare a condițiilor care favorizează dezvoltarea terorismului precum și 16 instrumente și amendamente în domeniu.

România dispune de Strategia de Securitate Națională a României, din anul 2006 și Strategia Națională de Apărare 2010 care stabilește riscurile și amenințările, căile pentru realizarea obiectivelor naționale.

Coordonatorul UE pe linia combaterii terorismului Gilles Kerchove aprecia cele patru direcții principale de acțiune: protecție, prevenire, represiune juridică, reacție internațională.

**Concluzionând**, apreciem că se impune mai mult ca oricând o cooperare adevărată la nivel global între forțele antiteroriste, o voință politică reală în stoparea finanțării terorismului, o aplecare a politicului spre informațiile specialiștilor în domeniu și nu deturnarea acestora; exercitarea de presiuni asupra statelor care sponsorizează sau sprijină acțiunile teroriste și cele ale crimei organizate; eficientizarea sistemului juridic național și internațional, modificarea strategiilor naționale în acord cu cerințele.



De remarcat și lipsa de imaginație a forțelor anti-teroriste, inclusiv de informații, care poate fi socotită drept cel mai mare eșec al luptei împotriva islamismului radical.

## BIBLIOGRAFIE

- \*\*\* *US Army Field Manual*, 2006;  
BARNA Cristian, *Jihadul în Europa*, Editura Top Form, București, 2000;  
CHICAN Dumitru, *Jihad sau drumul spre Djana*, Editura Corint, București, 2011;  
CONT James, *Provocările viitorului. Principalele tendințe care vor reconfigura lumea în următorii: 5, 10, 20 de ani.*, Editura Polirom, București, 2010.

